

Un tremissis de Recared encunyat a Petra

XAVIER BARRAL I ALTET

El catàleg de les monedes visigòtiques posteriors a Leovigild s'ha anat enriquint molt des del segle passat, com es pot deduir d'una ràpida comparació de les obres de Heiss, Mateu y Llopis o Miles. Abans d'aquests treballs, senyalar una nova moneda ja es considerava com a cosa important.¹ Ara, però, la publicació d'un nou exemplar és quasi una obligació per a l'investigador que el descobreix. La meua intenció en aquestes notes no és altra que la de contribuir al catàleg general de la moneda visigòtica.

La moneda que presento gràcies a l'amabilitat del seu propietari, el senyor Adelino Yebra, i a la generosa col·laboració de l'amic Tomàs Mañanes de la Universitat de Valladolid, es conserva en una col·lecció privada de Villar de los Barrios (Ponferrada).²

Fou trobada al pati d'armes del castell de Ponferrada, el 1923, quan s'hi feien obres per a la instal·lació d'un camp d'esports. Es tracta d'un tremissis d'or del rei Recared, encunyat a Petra. La peça presenta dues perforacions i es pot descriure de la manera següent:

Anvers: Bust frontal del tipus MILES, n.º 5 n.³

Llegenda: RECCAREDVS RE

Revers: Mateix bust.

Llegenda: PETRA PIVS

No conec ni el pes ni les mides exactes de la moneda.⁴

1. A. CAMPANER Y FUENTES, *Descripción de algunas monedas godas no descritas o dibujadas hasta ahora a Memorial Numismático Español*, t. III, 1872-1873, p. 47-49.

2. La moneda fou assenyalada en un diari local: JULIÁN ÁLVAREZ VILLAR, *Excursiones por el Bierzo. Una moneda visigoda en Los Barrios a Semanario Promesa*, Ponferrada, 26 d'octubre, 1952, p. 1 i 6. També n'ha parlat TOMÁS MAÑANES, en la seva tesi doctoral inèdita: *Protohistoria y romanización de las tierras del Bierzo*, Universitat de Valladolid, 1974. Jo mateix l'he catalogada en el meu llibre en premsa: *La circulation des monnaies suèves et visigotiques. Contribution à l'histoire économique du royaume visigot*, Beihefte der Francia, 4, Munic, 1976, n.º 75.

3. GEORGE C. MILES, *The Coinage of The Visigoths of Spain Leovigild to Achila II*, New York, 1952, p. 60.

4. Els gravats de la moneda foren publicats en el diari citat més amunt a la nota 2. La fotografia engrandida de l'anvers m'ha estat comunicada pel Sr. Adelino Yebra, en una carta del 5 d'agost del 1973.

La nova moneda ens informa sobre l'emissió de *tremisses* de Recared al lloc dit Petra, que fins ara sols ens era conegut per les emissions de Chintila i de Chindasvint. La meua intenció no és pas d'entrar en la discussió sobre la localització del nom de Petra,⁵ seca que forma part de l'abundant i esporàdic grup de llocs d'emissió de *Gallaecia*. Vull però senyalar l'interès d'aquesta nova moneda que permet d'afegir el nom de Petra a la sèrie de llocs d'emissió actius sota Recared.⁶ D'altra banda, el tipus de bust de la moneda que presento correspon a una de les sèries «gallegues» de Recared.

El lloc de troballa de la moneda no ens ha de sorprendre car es tracta d'una regió on hom n'assenyala amb relativa freqüència.⁷ El lloc de conservació actual ens demostra una vegada més com les colleccions privades poden contribuir al nostre coneixement de la numismàtica visigòtica.

5. Vegeu l'estat de la qüestió a G. C. MILES, *op. cit.*, p. 140.

6. PHILIP GRIERSON va publicar el 1963 una nova moneda d'aquest rei encunyada a Calapa i va resumir els problemes: PH. GRIERSON, *A New Triens of Reccared (586-601) of the Mint of Calapa* a *The Numismatic Chronicle*, VII^a serie, t. III, 1963, p. 81-82.

7. Em permeto de fer referència al catàleg de troballes que acompanya el meu llibre citat més amunt a la nota 2.